

NED. MAATSCHAPPIJ TOT BEVORDERING DER TANDHEELKUNDE

LIJST VAN CANDIDAAT-LEDEN

Eventuele bezwaren moeten binnen vier weken worden ingediend bij den Secretaris der Maatschappij, Anna Paulownastraat 67 te 's-Gravenhage (art. 2 H.R.).

C. A. Groenendijk, A'dam,	(Afd. Amsterdam).
J. A. de Jong, Groningen,	(Afd. N.-Nederland).
F. W. G. van Dalsum, Santpoort,	(Afd. Noord-Holland).
M. Bersma, 's-Gravenhage,	(Afd. den Haag & O.).
R. G. E. Njio, 's-Gravenhage,	(Afd. den Haag & O.).
H. Tj. Greijdanus, Ede,	(Afd. Gelderland).
J. F. Barmen 't Loo, Haarlem,	(Afd. Noord-Holland).
E. W. Wolffensperger, Zwolle,	(Afd. Overijssel).
S. Schoustra, Heerenveen,	(Afd. Friesland).

LIJST VAN NIEUWE LEDEN

Als *nieuwe* leden zijn aangenomen:

- R. Olsman, Bloemstraat B 54, Epe.
Mej. G. de Graaf, Willem Barentszstraat 31, Utrecht.
Dr. A. J. H. Ebes, Vondelstraat 158, Amsterdam.
D. P. van Wijk, Amersfoortschestraatweg 45, Bussum.
A. F. M. Renckens, Hooge Ham 27, Dongen.
A. H. de Grooth, Landstraat 80, Delfzijl.
Mevr. C. S. Harbrink Numan-Mulder, Leeuwenlaan 304,
's-Graveland.
J. J. van der Pijl, Willem de Zwijgerplantsoen, Utrecht
(Tuindorp).

BEKNOPTE NOTULEN

van de Buitengewone 95e H.B.-vergadering op Zaterdag 20 December 1941, des namiddags om 2.30 uur in de Gele Zaal van het Jaarbeurs Restaurant te Utrecht.

Agenda:

1. Opening.
2. Notulen der 91e en 94e H.B.-vergadering.
3. Ingekomen stukken.
4. Mededeelingen en voorstellen van het D.B.
5. Voorstellen van de Afdeelingen.
6. Rekening van den Penningmeester over 1941.
7. Ontwerp-begroting 1942.
8. Plaatsbepaling Algemeene Vergadering en agenda daarvan.
9. Rondvraag.
10. Sluiting.

Voorzitter: A. L. J. C. van Hasselt.

1. *Opening.*

De Voorzitter opent te 3 uur de Vergadering en heet allen hartelijk welkom. In een uitvoerige rede geeft spreker hierop een overzicht van de ontwikkeling der Mij. tot deze 95e en op zichzelf wel bijzondere H.B.-vergadering, welke hij thans bij vernieuwing als praesens voorziet.

Spreker doet hierop enkele mededeelingen van eenigszins huishoudelijken aard:

1e. richt hij een speciaal woord van welkom tot coll. Van Geelen thans als afgevaardigde voor het Gooi aanwezig, in plaats van coll. Hurman;

2e. verzoekt hij coll. Kranenburg, die op verzoek van het D.B. te Amsterdam een vergadering van de C.C. medemaakt, te excuseren;

3e. brengt hij in herinnering het overlijden van den penningmeester van de afdeling Noord Brabant-Zeeland, coll. De Rijke, waaraan hij een woord van deelneming toevoegt;

4e. deelt hij mede, dat hijzelf met den secretaris, in den afgelopen zomer naar Berlijn is gegaan, waar hij een onderhoud heeft gehad met

den Reichszahnärztführer, alsmede met enkele andere Duitsche collega's. Spreker zelf is daarop nog naar Stockholm doorgereisd;

5e. brengt hij in herinnering, dat in de afdeeling Overijssel de collega's Holthaus en Van der Linde tot eereleden zijn benoemd, naar aanleiding waarvan hij zoowel deze beide heeren als de betrokken afdeeling met dit feit gelukwenscht;

6e. deelt hij mede, dat het D.B. gemeend heeft goed te doen op den 1sten November j.l. een informatieve vergadering te beleggen met de afdeelingsvoorzitters;

7e. geeft hij ten slotte kennis van het feit, dat de secretaris op verzoek van enkele afdeelingen een bezoek aan die afdeelingen heeft gebracht, met het doel inlichtingen te verstrekken, die gevraagd werden. Daarvoor is de secretaris te Zwolle en te Arnhem geweest en met spreker samen in Amsterdam.

2. *Notulen der 91e en 94e H.B.-vergadering.*

Het H.B. gaat accoord met de weergave van het gesprokene, waarna deze notulen onder dankzegging aan den secretaris worden gearresteerd.

3. *Ingekomen stukken.*

1e. Toestemming van den Procureur-Generaal tot het houden van deze vergadering.

2e. Bericht van het overlijden van den penningmeester der afdeeling Noord-Brabant-Zeeland, coll. De Rijke, met condoleantieschrijven aan de familie.

3e. Tusschentijds bedanken van coll. Hurman als afgevaardigde naar het H.B.

4e. Bedankschrijven van den heer en mevrouw Brugman naar aanleiding van een bloemenattentie van het H.B. ter gelegenheid van hun koperen bruiloftsfeest.

5e. Schrijven van den C. R. v. S. T., houdende verzoek de leden en plaatsvervangende leden der Mij. in dien Raad te herbenoemen, hetgeen bij acclamatie geschiedt.

6e. Schrijven van den Centralen Raad v. S. T. inzake schooltandverzorging. Medegedeeld wordt, dat het D.B. gemeend heeft dit schrijven te moeten doorsturen aan de Centrale Commissie voor Schooltandverzorging der Mij., met het verzoek het D.B. hieromtrent voor te lichten.

7e. Schrijven van den Kring Den Bosch, met verzoek om een subsidie ten bedrage van f 160.— in de kosten van een door haar op de verschillende scholen van Den Bosch ingesteld uitgebreid onderzoek ter zake van den toestand der leerlingen van de scholen te 's-Bosch en van de mogelijkheden van schooltandverzorging. Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt besloten f 60.— toe te staan.

8e. Schrijven van de Eerste Nederlandsche inzake de Mij.-polis.

9e. Schrijven van de Eerste Nieuwe Nederlandsche betreffende het huisarrest, hetwelk men kan afkopen door meerdere premiebetaling

van 20 %. Naar aanleiding van opmerkingen van verschillende zijden over het hooge bedrag van de afkoopsom verklaart de secretaris zich op verzoek bereid, te onderzoeken, hoe de premies en de uitkeeringen van de Fatum precies zijn. Hij zal daarover het contact met de Nieuwe Eerste Nederlandsche opnemen.

10e. Schrijven van de Nieuwe Eerste Nederlandsche betreffende de mogelijkheid van de verkrijging van een verhoogde daggelduitkeering. *Rozendal* stelt voor, dat waar dit schrijven pas is ontvangen, dit stuk nader zal worden bestudeerd, zoodat het D.B. later met meer gegevens kan komen. De *Secretaris* zegt toe, dat ook hierover de onderhandelingen verder zullen worden voortgezet.

11e. Schrijven van den Commissaris voor niet-commercieele verenigingen over in het *T. v. T.* opgenomen notulen der Buitengewone Algemeene Vergadering op 17 Mei j.l., met antwoord daarop.

12e. Schrijven van den Commissaris voor niet-commercieele verenigingen inzake toekenning aan de Mij. van een registratienummer, waarvan voortaan alle officieele brieven voorzien zullen moeten zijn.

13e. Rapport van de H.B.-commissie, bestaande uit de heeren *Margadant*, *Paesi* en *Stuy*, over de kwestie *Vander Meulen* te Leiden.

14e. Schrijven van Mevr. Mr. v. *Overeem* inzake een conflict en arbitrage tusschen de afdeeling Rotterdam en de Schiedamsche Ziekentfondsen.

15e. Schrijven van Mevr. *Krens-de Hond*, houdende haar verzoek haar roeyement ongedaan te maken. Goedgekeurd.

4. Mededeelingen en voorstellen van het D.B.

Op voorstel van den Voorzitter wordt zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming besloten de commissie voor beroeps-ethiek, waar de heer *Sanders* en Mevr. *Line de Beer-Van Essen* uitvallen, aan te vullen met collegae *Margadant* en *Stuy*, die zich bereid verklaren de benoeming te aanvaarden.

In afwachting van het feit, dat de Alg. Verg. hieraan definitieve goedkeuring hecht, stelt het D.B. voor, coll. *Toose*, die daarvoor door de afdeelingen bijna algemeen als candidaat is aangewezen, te benoemen in het Steunorgaan, tegelijk met coll. *Koldewijn*. Aldus wordt besloten.

De Voorzitter wijst er op, dat op dezelfde wijze als er richtlijnen zijn vastgesteld voor kleuterverzorging en schooltandverzorging, er ook richtlijnen dienen te komen voor de nazorg. Het D.B. is van oordeel, dat het het beste is, dat dit geschiedt door de Nazorgcommissie in samenwerking met de C.Z.C. en de Centrale commissie voor schooltandverzorging. Gezien de belangrijkheid van het onderwerp meende daarom het H.B. de Nazorgcommissie te moeten aanvullen door collegae *Van Eupen* en *Spooren*, e.g. van de C.Z.C. en *Paesi* en *Scherphuis* van de Centrale Commissie voor Schooltandverzorging.

Aldus wordt na eenig bezwaar van Paesi, die vreest te veel hooi op zijn vork te zullen krijgen, te hebben overwonnen, besloten.

De Voorzitter verstrekt hierop enkele mededeelingen over de onderhandelingen en besprekingen, die zijn gevoerd betreffende een Collectieve Arbeids-Overeenkomst, welke door de V. v. T. in samenwerking met de V.L.H.T. ter beoordeeling aan de Maatschappij en de Nederlandsche Vereeniging van Tandheelkundigen werd voorgelegd. In verschillende gecombineerde vergaderingen zijn de bezwaren der Maatschappij tegen dat ontwerp c.a.o. naar voren gebracht. Aan deze bezwaren werd door de andere partij weinig gehoor verleend. De Maatschappij heeft er zich van onthouden aan het indienen van een dergelijk ontwerp bij het College van Rijksbemiddelaars steun te verleen. Een gelijke houding werd aangenomen door het Bestuur van de Nederlandsche Vereeniging van Tandheelkundigen. Door de andere partij is daarop het ontwerp bij het College van Rijksbemiddelaars ingediend met het verzoek aan deze c.a.o. algeheele bindendverklaring te willen verleen. Onzerzijds is hierop bij het College van Rijksbemiddelaars een uitvoerig bezwaarschrift ingediend met het verzoek goedkeuring aan het ontwerp te willen onthouden.

De bezwaren waren gegrond op het feit, dat met een behoorlijke registratie en classificatie geen rekening werd gehouden, integendeel, deze zouden in deze c.a.o. min of meer worden getorpedeerd. Ook het feit, dat uit de c.a.o. voortvloeiende tariefsverhoogingen der laboratoria slechts voor een klein deel voor de kosten van loonsverhoging zouden noodig zijn en voor een groot deel bestemd zouden zijn voor de financiële positieverbetering der laboratoriumhouders, ondervond bij ons bedenking. Het bemoedigen van het in dienst nemen en houden door den tandarts van een techniker, door dezen de hoogste salarissen toe te kennen werd door ons eveneens naar voren gebracht.

Het laatste woord is nu aan het College van Rijksbemiddelaars, dat hierover in hoogste instantie heeft te beslissen.

De houding van de V. L. H. T. in deze heeft ons ten zeerste teleurgesteld en is in verband met de andere kwesties, die met de overeenkomst samenhangen aanleiding geweest, dat de overeenkomst met de V. L. H. T. werd opgezegd. De mogelijkheid werd daarbij opengelaten een nieuwe overeenkomst af te sluiten.

Besproken wordt thans de materialen- en prijzenkwestie. De Secretaris deelt mede, dat, nu voor nieuwe prothesen geen rubber meer gebruikt mag worden, tot hem de vraag is gericht, wat iemand die nog met een voorraad van dit materiaal zit en die dit niet renteloos wenscht te laten liggen daarmede behoorde te doen. Deze vraag nu is onder de oogen gebracht van de instantie, welke zich hiermede speciaal bemoeit. Hierna wijst hij op de paladon-misere, voornamelijk omdat er nog geen prijsvaststelling heeft plaats gevonden. Wel mocht het gelukken met de Deutsche Ziekenfondsen tot een regeling te komen. De Krankenkassen hebben, in overleg met de Maatschappij, paladontarieven vastgesteld, waarbij de hoop wordt gekeosterd, dat de Prijzen-commissaris zich hierbij voor de Nederlandsche regeling zal aansluiten.

De Voorzitter wijst er op, dat het er met de materiaalvoorziening zeer droevig uitziet. Geruimen tijd geleden is reeds een centrale contactcrisiscommissie in het leven geroepen, bestaande uit vertegenwoordigers van zoowel de dental depot-houders, de laboratoriumhouders en de tandheelkundigen, als van de Maatschappij, ten einde aldus te trachten, door het gezamenlijk voordragen van de gemeenschappelijke belangen meer kans van slagen te hebben. Zulks is gebeurd op het gebied van het gas, de kolen, de electriciteit en andere dingen.

De Secretaris merkt op, dat de mededeeling is ingekomen, dat een kleine hoeveelheid boren zal worden ingevoerd. Hetzelfde is misschien te wachten ten aanzien van de kunsttanden, ten opzichte waarvan de positie ook zeer precair is.

Gevraagd wordt, tot welke instantie men zich moet richten, inzake klachten over het feit, dat tandtechnikers, zooals te Maastricht het geval is, nog rubber verwerken. De Secretaris verwijst naar het Rijksbureau voor Genees- en Verbandmiddelen, Vondelstraat 11 te Amsterdam. Gaarne verklaart hij zich bereid deze zaak nog eens aanhangig te maken, doch hij dringt daarbij aan op het noemen van man en paard.

De Voorzitter deelt mede, dat door het D.B. in de T.O.C. zijn benoemd collegae Koenen en Snuif, ter voorziening in de daar bestaande vacatures.

De Voorzitter spreekt hierop over de schooltandverzorging en deelt mede, dat de betrokken afdeling van den Nederlandschen Volksdienst in Drente, te Emmen, met schooltandverzorging is begonnen. Wat de toekomst hieromtrent dus brengen zal, of deze dienst daarbij de richtlijnen zal volgen van de schooltandverzorging der Maatschappij, dient nog te worden afgewacht.

Voorts herinnert hij er aan, dat sinds November j.l. verschillende ziekenfondsbesluiten, d.w.z. drie z.g.n. Uitvoeringsbesluiten, zijn genomen. Naar aanleiding van de daaruit voor de Maatschappij en haar leden gerezen moeilijkheden, heeft het D.B. de vorige week, tezamen met de C.Z.C. een conferentie gehouden met den Commissaris, belast met de uitvoering dier besluiten, Dr. Van den Berg, bij welke gelegenheid spreker is gebleken, dat te dien aanzien nog een ongelooftelijke chaos heerscht. Verschillende vragen omtrent wat er in dit of dat geval gedaan moest worden, konden nog niet beantwoord worden. De Commissaris gaf dan ook den raad om door te gaan zooals men tot dusver gewend was geweest; de tijd zou verder z.i. wel leeren wat daarvan terecht zou komen. De Secretaris deelt mede, dat de Commissaris verzocht heeft eventueele voorstellen der Maatschappij schriftelijk bij hem in te dienen, waarmede hij dan eventueel bij toekomstige contracten, waaromtrent hij nog geen definitief standpunt heeft ingenomen, rekening zal houden. De C.Z.C. heeft dit in bewerking genomen en gehoopt wordt, dat de Commissaris die voorstellen in groote trekken zal overnemen. Het voornaamste doel is te bereiken, dat van de beschikbare gelden een zeker percentage bestemd zal worden als verzekeringsgeld voor extracties. De overige behandelingen zouden per verrichting worden gehonoreerd.

Hierna ontspint zich een uitvoerige discussie over de toepassing van

het N.P.P.-rapport. Van enkele zijden wordt voorgesteld om ten gerieve van tandartsen en eventueel van het publiek een aanvullende brochure te doen uitgeven met een nadere toelichting c.q. voorlichting op het N.P.P.-rapport. Van de zijde van het D.B. wordt dit denkbeeld ont-raden en wordt tot eenige voorzichtigheid gemaand.

Voorgesteld wordt af te wachten hoe de verdere tandheelkundige rege-ling van het ziekenfondswezen zal worden, en na te gaan in hoeverre straks in de practijk behoefte aan nadere toelichting zal worden gevoeld. In ieder geval achtte men het wenschelijk in een volgende algemeene vergadering het onderwerp „Het N.P.P.-rapport in zijn praktische toe-passing” op de agenda te plaatsen.

5. *Voorstellen van de Afdelingen.*

De Voorzitter deelt mede, dat in alle afdelingen een vraag is gesteld omtrent de wenschelijkheid van zoogenaamde minimumtarieven. Na voorlezing te hebben gedaan van de daaromtrent ingekomen ant-woorden, concludeert spreker, dat men over het algemeen de urgentie nog niet zoo groot acht. De tot nu toe ingekomen antwoorden geven nog weinig positieve denkbelden.

6. *Rekening van den penningmeester over 1941.*

De penningmeester verklaart zich bereid, indien nadere specificatie wordt gewenscht, de vereischte inlichtingen te verstrekken.

Na een enkele opmerking over de post van den juridischen adviseur wordt de rekening zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd.

7. *Ontwerp begrooting 1942.!*

Wordt z.b. en zonder hoofdelijke stemming, onder dankzegging aan den penningmeester goedgekeurd.

8. *Plaatsbepaling algemeene vergadering en agenda daarvan.*

De Voorzitter deelt mede, dat het noodzakelijk is in de gegeven omstandigheden de grootst mogelijke vrijheid te hebben en vraagt voor het D.B. machtiging om zoowel de plaatsbepaling als den datum en de agenda voor de volgende algemeene vergadering vast te stellen.

De gevraagde machtiging wordt het D.B. aldus gegeven.

9. *Rondvraag.*

Gevraagd wordt naar het standpunt dat men in de afdelingen dient in te nemen tegenover een collega, die lid wenscht te worden van de Maatschappij, maar in de praktijkuitoefening samenwerkt met en ten huize van een tandheeldundige, al of niet in familieverband. Geantwoord wordt, dat hierover reeds een principiele uitspraak van de Commissie voor Beroeps-ethiek is gevraagd.

Over de brochure, uitgegeven door collega T e k e n b r o e k, ontspint zich een levendige gedachtenwisseling. Door middel van voorlezing der daarop betrekking hebbende briefwisseling worden de H.B.-leden in kennis gesteld van de opvatting van het D.B. in deze. Door den afgevaardigde van de afdeeling Utrecht worden inlichtingen verstrekt omtrent de wijze, waarop deze afdeeling bij de financieele zijde der uitgave van deze brochures is betrokken.

Op een vraag van één der afgevaardigden worden inlichtingen verstrekt omtrent een aanbeveling van het D.B. voor een lid van den Raad van Bijstand inzake Ziekenfondsen.

Na nog enkele vragen van anderen aard te hebben beantwoord sluit de Voorzitter, met de beste wenschen voor een prettig Kerstfeest en een gelukkig Nieuwjaar, te pl.m. 7 uur de vergadering.

B. J. BRUGMAN,
Secretaris.

COMMISSIEVERSLAGEN *)

JAARVERSLAG VAN DE CENTRALE ZIEKENFONDS COMMISSIE OVER 1941

Alhoewel de tijdsomstandigheden een stempel drukken op bijna alle werkzaamheden heeft de C.Z.C. toch in regelmatig tempo kunnen doorwerken. Door het gedwongen aftreden van collega Paerl, die, zij het ook voor korten tijd, het secretariaat heeft waargenomen, is een vacature ontstaan die nog niet is aangevuld kunnen worden. Ondergeteekende is in zijn plaats belast met het secretariaat, dat voordien op zoo voortreffelijke wijze door Paerl is behartigd. Mij past daarom ook zeer zeker een hartelijk woord van dank aan mijn voorganger voor de goede en voortvarende wijze waarop hij dit deed, waarom wij hem ook noode zagen heengaan.

De C.Z.C. heeft dit jaar op regelmatige wijze haar bijeenkomsten gehad onder de prettige en goede leiding van den voorzitter, Van Eupen. Weliswaar waren wij in de meeste niet voltallig, omdat het collega Blaauw door den grooten afstand en slechte treinverbindingen in vele gevallen moeilijk valt aanwezig te zijn. Alhoewel wij in collega Zonder van een toegewijd medelid hebben zal het ons toch verheugen als de omstandigheden het toelaten regelmatig voltallig de vraagstukken te kunnen bespreken, die dagelijks aan ons oordeel worden onderworpen.

Er zijn in dit jaar 19 gewone bijeenkomsten geweest, terwijl door individueele leden der Commissie nog zeer veel besprekingen gevoerd zijn met D.B., ziekenfondsbesturen, H.C. van de Mij. tot Bev. der Geneeskunst, A.Z.C. en collega's.

In het algemeen verliepen de besprekingen op prettige en aangename wijze en in vele gevallen werden de gewenschte resultaten bereikt. Op 1 November is het nieuwe Ziekenfondsenbesluit van kracht geworden en deze verandering heeft het werk aanzienlijk doen toenemen. Door den chaotischen toestand, die door het invoeren van een gedeeltelijke regeling moest ontstaan, is het begrijpelijk, dat vele collega's advies en voorlichting vragen. Dank zij de medewerking en voorlichting zoowel van den secretaris

*) Het Jaarverslag van de Commissie voor Kleuter Tandverzorging verschijnt wegens te late inlevering in het Februarinummer.

van het D.B. als van ons medelid in den Raad van Bijstand zijn we in staat gesteld om alle vragen zoo bevredigend mogelijk te beantwoorden. Tijdens een bespreking met den Commissaris, belast met het toezicht op het Ziekenfondswezen zijn wij in de gelegenheid gesteld persoonlijk van diens zienswijze in de verschillende moeilijkheden op de hoogte te komen. Wij zijn daarvoor zeer erkentelijk en het heeft ertoe bijgedragen de onzekerheid, die in velerlei opzicht nog bij ons heerschte omtrent diverse kwesties, weg te nemen. Met dat al is de toestand nog zeer moeilijk en geeft dit aanleiding tot veel werk, dat tenslotte nog geen bevrediging geeft. We mogen wenschen dat de tegenwoordige toestand spoedig zijn oplossing vinde in een goede regeling op tandheelkundig gebied, waaraan ook onzerzijds wordt medegewerkt voor zoover dat mogelijk is. Of deze er echter spoedig zijn zal, is een vraag, die zich niet positief laat beantwoorden, integendeel zijn er factoren aanwezig, die erop wijzen dat dit nog lang kan duren.

Hier moet nog worden vermeld dat dit jaar meer dan ooit het gemis is gevoeld van de weinige medewerking, die de collegae in het algemeen geven bij het invullen en toezenden van goed ingevulde lijsten omtrent hun verrichtingen ten behoeve der leden van de ziekenfondsen. Juist nu wordt het gebrek aan een groote hoeveelheid goede gegevens sterk gevoeld. In het begin van dit jaar zijn in opdracht van het D.B. een aantal collegae, medewerkers aan fondsen, aangezocht, om op zorgvuldiger wijze dan dit gewoonlijk geschiedt, hun gegevens te verzamelen. Zelfs deze proef heeft niet het gewenschte resultaat opgeleverd. Men vraagt zich wel eens af, waar toch wel de moeilijkheid schuilt, die den leden verhindert deze eenvoudige en voor eigen gebruik zelfs zoo nuttige taak te volbrengen.

Wij zijn van meening, dat de nieuwe vereenvoudigde formulieren in het geheel geen bezwaar opleveren om met den weinigen tijd, die dit vraagt, bij te dragen tot het bijeenbrengen van een noodzakelijk materiaal, dat zoo noodig is ten dienste van de professie.

Het zou onbillijk zijn, tegenover velen, die getrouw deze lijsten opmaken en inzenden, hiervan geen melding te maken, vooral na hetgeen hierboven is gezegd. Moge hun voorbeeld in het komende jaar vele navolgers vinden.

Ik moge hier eindigen met mijn dank uit te spreken aan allen die op eenigerlei wijze het hunne hebben bijgedragen om het werk van onze Commissie te doen vlotter en vruchtdragend te maken, en dat zijn er velen. Deze allen hier te vermelden zou niet doenlijk zijn, maar behalve mijn mede-commissieleden en den secretaris van het D.B., mag ik vooral niet vergeten de secretarissen der Afd. Ziekenf.-Commissies, die, wanneer ik een beroep op hen deed, altijd bereid waren om hun persoon te geven en daadwerkelijk te helpen. Hiervoor mijn bijzonderen dank.

L. SPOORENBERG,
Secretaris.

JAARVERSLAG VAN DE CENTRALE COMMISSIE VOOR SCHOOLTANDVERZORGING

De bemoeiingen van de C.C.v.S. hebben zich in het afgelopen jaar in hoofdzaak gericht op het instrueeren van de afdelingscommissies en op het geven van voorlichting aan vele collegae, die belangstelling toonden voor dit onderdeel der sociale tandheelkunde.

Vele vragen omtrent de organisatie der schooltandverzorging werden ter beantwoording doorgezonden aan den Centralen Raad voor Sociale Tandheelkunde, welke aan de hand van de in 1940 vastgestelde Richtlijnen voor de organisatie en uitvoering der Schooltandverzorging hieromtrent adviseert.

Ten behoeve van de voorlichting van collegae, die zich met de praktijk der schooltandverzorging vertrouwd wenschen te maken, ten einde als schooltandarts werkzaam te kunnen zijn, werkte de C.C.v.S. in het afgelopen jaar aan de samenstelling van een beknopte brochure, bevattende o.m. een uiteenzetting van den gang van zaken bij de praktische uitvoering der schooltandverzorging. De voltooiing van deze brochure kan in den loop van het volgende jaar worden tegemoetgezien.

Tot nu toe had de Maatschappij op het gebied der schooltandverzorging vrijwel uitsluitend centraal gewerkt. Hiermee werden echter niet die resultaten bereikt, die men daarvan had verwacht. Daarom werd besloten tot decentralisatie van het werk der C.C.v.S., waardoor een groot deel van haar taak moest worden overgenomen door de afdelingscommissies, die daarbij met de C.C.v.S. moeten samenwerken. De afdelingscommissies voor Schooltandverzorging (A.C.v.S.) zullen in de afdelingen de vraagbaak zijn voor allen, die op het gebied der schooltandverzorging willen propageeren en werken.

Daarom besloot de C.C.v.S. de A.C.v.S. van alle afdelingen volledig in te lichten. Vergaderingen werden belegd te Utrecht, Zwolle, 's-Hertogenbosch, Haarlem en Rotterdam, waartoe behalve de leden der A.C.v.S. ook de voorzitters der verschillende afdelingen werden uitgenoodigd.

Bijna zonder uitzondering gaven deze functionarissen gehoor aan de tot hen gerichte uitnoodiging en verleenden zij aan deze besprekingen een willig oor. De uitvoerige uiteenzetting, welke de voorzitter der C.C.v.S., collega *K r a n e n b u r g*, op deze bijeenkomsten gaf, de geanimeerde discussies, die daarop volgden en de vele vragen, die werden gesteld, maakten deze bijeenkomsten tot een krachtige stimulans tot het bereiken van het uiteindelijke doel: de algemeene invoering van schooltandverzorging in ons land. Met erkentelijkheid zij hier vermeld, dat ook het Dagelijksch Bestuur der Maatschappij veel belangstelling toonde voor dit werk der C.C.v.S., waarvoor collega *B r u g m a n* tijdens de bijeenkomst te Haarlem, namens het D.B., woorden van lof en waardeering sprak.

Tijdens deze bijeenkomsten werd aan de A.C.v.S. behalve allerlei literatuur ook de instructie voor de A.C.v.S., welke door het H.B. werd goedgekeurd, uitgereikt en toegelicht. Volgens deze instructie zullen de afdelingscommissies o.m. aan de C.C.v.S. melden, hetgeen haar ter

oore komt omtrent de invoering van schooltandverzorging in het gebied van haar afdelingen. Hierdoor zal de C.C.v.S., die deze gegevens in een kaartsysteem vastlegt, op haar beurt den Centralen Raad voor Sociale Tandheelkunde volledig kunnen inlichten. Deze maatregel is van te meer belang, daar in de laatste maanden van het afgelopen jaar de belangstelling voor de schooltandverzorging en de activiteit op dit gebied sterk is toegenomen. In samenwerking met den Centralen Raad voor Sociale Tandheelkunde zal, ter voorkoming van impopularisering der schooltandverzorging de C.C.v.S. in overleg met het D.B. der Maatschappij en met den steun van de A.C.v.S. der afdelingen er voor moeten waken, dat bij de uitvoering der schooltandverzorging de bepalingen van de daartoe vastgestelde Richtlijnen worden nageleefd.

F. E. PAESI,
Secretaris.

JAARVERSLAG DER POLIKLINIEKCOMMISSIE

De werkzaamheden dezer Commissie beperkten zich tot een tweetal commissievergaderingen en enkele besprekingen van den voorzitter en den secretaris met de betrokkenen, ten einde eenige kwesties tot een bevredigende oplossing te brengen.

Een enkele aanvraag kwam binnen, welke volgens de bestaande richtlijnen werd behandeld.

De ontwikkeling van het ziekenfondswezen ten gevolge van het Ziekenfondsbesluit zal ongetwijfeld haar terugslag op de poliklinieken hebben en geeft de Commissie aanleiding om sommige voorgenomen plannen in afwachting hiervan voorloopig op te schorten.

B. J. BRUGMAN,
Secretaris.

JAARVERSLAG VAN DE COMMISSIE VOOR MEDEDEELINGEN AAN DE PERS

Ter besparing van tijd en kosten werden ook dit jaar voltallige vergaderingen der commissie vermeden.

Door de moeijlichkeiten, welke de courantenwereld bij het uitgeven van haar dagbladen en periodieken ondervond, achtte onze commissie het, na ingewonnen advies hieromtrent, raadzaam voorloopig geen artikelen de tandheelkunde betreffende aan de diverse redacties aan te bieden.

Van de het vorig jaar verschenen brochure „Doel en Werk van de Nederlandsche Maatschappij tot Bevordering der Tandheelkunde”, werd een tweede verbeterde druk voorbereid, welke inmiddels is verschenen.

Moge ik dit jaarverslag beëindigen met den wensch uit te spreken, dat het ons vergund zij, weer spoedig het contact met de pers, het eigenlijke doel onzer commissie, te hervatten.

F. J. J. SCHERPUIJS,
Secretaris.

JAARVERSLAG VAN DE TANDTECHNISCHE ORDENINGSCOMMISSIE

In verband met de tijdsomstandigheden, waardoor vele werkzaamheden stagnatie ondervinden, is de T.O.C. in 1941 slechts eenmaal in vergadering bijeen geweest en wel op Zaterdag 26 Juli te Amsterdam.

In de samenstelling der T.O.C. is wijziging gekomen door het toetreden van de heeren Koenen en Snuif, terwijl het secretariaat is overgenomen door ondergeteekende. Als vertegenwoordigers der Maatschappij in de Contact-Commissie werden aangewezen de collegae Jan Visser, Kranenburg en Planteijdt en als hun plaatsvervangers de collegae Edel, Koenen en Snuif. De beide laatsten ter vervanging van de heeren Van der Goot en Riddering, die zich, wegens de moeilijke reisgelegenheid, niet meer beschikbaar hadden gesteld.

In verband met de oprichting der Centrale Crisis Contact Commissie (C.C.C.C.), waarin zitting hebben vertegenwoordigers der Maatschappij, de Nederlandsche Vereeniging van Tandheekkundigen, de Vereenigde Dentale Belangen en de V.L.H.T., werd het contact met de dental depôts voorloopig opgeschort. Met belangstelling zal worden kennis genomen van hetgeen door de C.C.C.C. in deze zal worden gedaan.

Betreffende het contact met de loontrekkende tandtechnici kan worden opgemerkt, dat het niet is mogen gelukken de Commissie voor Tandtechnisch Contact (C.v.T.C.) haar belangrijk werk te laten voortzetten.

In den loop van het jaar was gebleken, dat de V.v.T. met het bestuur der V.L.H.T. buiten de Maatschappij om, besprekingen voerde om te komen tot een collectieve arbeidsovereenkomst (c.a.o.). Vervolgens had de V.v.T. zich tot de autoriteiten gewend om bindendverklaring van deze c.a.o. te verkrijgen. De autoriteiten wenschten echter het concept c.a.o. eerst aan het oordeel der werkgeversorganisaties (Maatschappij, N.V.v.T. en V.L.H.T.) te onderwerpen.

Daartoe had een bespreking tusschen de V.v.T. en de werkgeversorganisaties plaats. Hierbij bleek echter, dat er van de zijde der Maatschappij en van de Ned. Vereeniging van Tandheekkundigen bezwaren bestonden tegen dit concept c.a.o., waarover geen overeenstemming kon worden bereikt.

De V.v.T. diende daarop, met instemming van het bestuur der V.L.H.T. een enigszins gewijzigd concept c.a.o. in bij de autoriteiten. Het verdere verloop zal dienen te worden afgewacht.

Besprekingen met het bestuur der Ned. Vereeniging van Tandheekkundigen leidden tot het inzicht, dat op enkele punten vruchtbare samenwerking mogelijk zou zijn.

Wat betreft de opleiding in de tandtechniek, kan mededeeling worden gedaan van de oprichting eener Vereeniging voor Opleiding in de Tandtechniek, waarin zowel werkgevers als werknemers zitting hebben.

Door de tijdsomstandigheden heeft dit werk nog weinig voortgang kunnen vinden, doch de Vereeniging voor Opleiding in de Tandtechniek

heeft haar werkzaamheden nu hervat en hoopt binnen korten tijd nader van zich te kunnen laten hooren.

Ten slotte wil ik nog een kort beeld geven van de groote moeilijkheden, die zich hebben voorgedaan in de Contact Commissie, waarin drie leden en drie plaatsvervangende leden, zoowel van de Maatschappij als van de V.L.H.T. zitting hebben.

Gedurende ruim zes jaar was de samenwerking in de Contact-Commissie een voortreffelijke, waardoor het mogelijk was geweest veel ordenend en opbouwend werk tot stand te brengen. In den laatsten tijd echter meende het bestuur der V.L.H.T. zijn houding t.o.v. de Maatschappij dusdanig te moeten wijzigen, dat daaruit zeer ernstige moeilijkheden ontstonden, waardoor het werk in de C.C. in hooge mate werd belemmerd. Nadat in de C.C. herhaaldelijk was gepoogd door overleg met het bestuur der V.L.H.T. tot een vergelijk te komen, besloot de C.C. de moeilijkheden voor te leggen aan het D.B. der Maatschappij. De daarop gevolgde besprekingen tusschen het D.B. der Maatschappij en het bestuur der V.L.H.T. hadden evenmin resultaat, zoodat het D.B. der Maatschappij, in overleg met haar vertegenwoordigers in de C.C., zich genoodzaakt zag de overeenkomst tusschen de Maatschappij en de V.L.H.T., op 10 April 1935 gesloten, per 10 April 1942 op te zeggen, met de mededeeling, dat „indien bepaalde bezwaren en grieven, thans aanwezig, in de toekomst zullen zijn geëlimineerd, het D.B. bereid is het afsluiten van een nieuwe overeenkomst in overweging te nemen”.

Deze opzegging der overeenkomst door de Maatschappij gaf aanleiding tot een uitvoerige bespreking in de C.C., waarbij deze besloot zich in een schrijven te wenden tot de besturen der beide betreffende organisaties, waarin uitvoerig het standpunt der C.C. werd uiteengezet en werd verzocht al het mogelijke te doen om de zoo nuttige samenwerking tusschen de Maatschappij en de V.L.H.T. voort te zetten.

Intusschen zet de C.C. haar loopende werkzaamheden voort, in de hoop en het vertrouwen, dat spoedig de gerezen moeilijkheden tot het verleden zullen behooren en de sfeer van wederzijdsch vertrouwen en vriendschappelijk overleg weer geheel zal zijn hersteld.

Hiermede ben ik gekomen aan het einde van mijn jaarverslag en spreek ik den wensch uit, dat het de T.O.C. gegeven moge zijn, in de toekomst haar ordenende taak in de tandtechniek tot welzijn van alle betrokken partijen te kunnen voortzetten.

A. EDEL,
Secretaris.

JAARVERSLAG VAN DE COMMISSIE VOOR DE NAZORG

De Commissie had dit jaar tot devies: Na gedane arbeid is het goed rusten. De richtlijnen voor de *nazorg* zijn in handen van het Bestuur der Maatschappij, aan de praktische uitvoering van de *nazorg* is, behoudens een informatieve bespreking met enkele *nazorg*-enthousiastelingen

door de Voorzitter, niets kunnen gebeuren. Waarschijnlijk zal dit rustjaar voor de Commissie de stilte voor den storm beteekenen; er mag, in verband met het Ziekenfondsenbesluit, wel vooruitgezien worden op een druk vergaderjaar. Met de wensch, dat een volgend jaarverslag gewag kan maken van de algemeene invoering van de *nazorg* worde dit korte verslag gesloten.

TH. A. J. M. SMITS,
Secretaris.

AFDEELINGSVERSLAGEN

JAARVERSLAG VAN DE AFDEELING AMSTERDAM

Het A.T.V.-bestuur was als volgt samengesteld:

G. D. Margadant,	voorzitter.
M. H. J. Koenen,	vice-voorzitter.
E. Mijna re n d s,	1e secretaris.
Ph. U. Lammers Lisnet,	2e secretaris.
C. Smits,	penningmeester.

Het ledental, dat tot 148 was gestegen, daalde tot 109. 10 nieuwe leden werden ingeschreven, terwijl 3 leden uit andere afdelingen werden overgeschreven.

Wij verloren ons lid A. C. Noordhoek Hegt door overlijden.

Ons bestuur kwam 5 maal bijeen, terwijl 2 algemeene vergaderingen werden belegd.

De wetenschappelijke cursussen mochten zich evenals de vergaderingen in een groote belangstelling verheugen, alle moeilijkheden, zooals verduistering, ten spijt.

In Januari hield de heer E. J. van den Berg een voordracht over a. Intra-ossale anaesthesie in de mandibula voor caviteitspreparatie, b. Aesthetica in de tandheelkunde (met lichtbeelden in kleuren).

In Maart sprak de heer M. H. J. Koenen over „Orthodontie in de dagelijksche praktijk”. Deze lezing werd eenige weken later gevolgd door een demonstratie van eenige hulpmiddelen voor de orthodontie in de praktijk.

In Mei hield de heer Jan Visser een voordracht over „porcelainwerk”.

In November volgde weer een voordracht van den heer E. J. van den Berg over a. Een vereenvoudigde preparatie voor Jacketkronen (met lichtbeelden). b. Het cementeeren van Jacketkronen en het cementeeren in het algemeen.

De leesportefeuille had dit jaar 12 abonné's. Sommige buitenlandsche tijdschriften, waaronder ook de Amerikaansche, kwamen niet of zeer onregelmatig aan.

In onze afdeeling bloeit de onbevoegd uitgeoefende tandheelkunde welig. Hoe lang zal dit nog voortgaan?

Dit was weer het verslag van onze werkzaamheden in het afgelopen jaar. De belangstelling, waarvan onze leden blijk gaven was gelukkig zeer bevredigend te noemen, zoodat wij met vertrouwen de toekomst tegemoet treden, ondanks alle moeilijkheden, waarmee wij momenteel te kampen hebben.

E. MIJNARENDS,
Secretaris.

JAARVERSLAG VAN DE AFDEELING NOORD-HOLLAND

Het aantal leden van onze afdeeling is in het afgelopen jaar met acht toegenomen; vier leden hebben voor het lidmaatschap bedankt. Het ledental bedraagt thans 110.

In het Bestuur werd de zeer gewaardeerde secretaris aanvankelijk vervangen door collega H a i j e, terwijl in diens plaats collega H e y - b l o m als vice-voorzitter verkozen werd.

Wegens bedanken van P a ë r l als afgevaardigde naar het Hoofdbestuur werd B e r m a n bereid gevonden diens plaats in te nemen en als zoodanig verkozen, terwijl in de daardoor ontstane vacature coll. B a s als plaatsvervangend afgevaardigde werd benoemd.

Eveneens was P a ë r l genoodzaakt te bedanken als voorzitter van den Afdeelingsraad. B a s werd aangewezen hem op te volgen, terwijl coll. A n n i e A v i s plaatsvervangend lid werd.

In de Afdeelings-ziekenfondscommissie werd in de vacature, ontstaan door het bedanken van collega R o d r i g u e s P e r c i r a, voorzien door het benoemen van coll. V a n L i e r e.

Er werden drie algemeene ledenvergaderingen gehouden. De Jaarvergadering in November '40 was geheel van huishoudelijken aard. Op 24 Febr. werd een buitengewone ledenvergadering gehouden ter bespreking der voorstellen tot reorganisatie der Mij. Het H.B. heeft met verschillende wenschen, die op deze vergadering geuit werden, rekening gehouden, vooral dank zij de krachtige wijze waarop onze voorzitter deze wenschen in het H.B. naar voren heeft gebracht.

Op de Algemeene Ledenvergadering van 8 Mei te Zaandam kwamen de reeds genoemde wijzigingen in het Bestuur der Afdeeling tot stand. Na afloop dezer vergadering hield collega A n n i e A v i s een causerie over: Overtallige Elementen, waarvoor de voorzitter haar een welverdiende hulde bracht.

In den loop van dit jaar werden voor onze afdeeling nog twee lezingen gehouden, n.l. door collega V a n d e n B e r g uit Amsterdam en door collega V e l d k a m p te Zaandam. Voor de moeite, die deze collega's zich ten bate der professie hebben willen getroosten, moge hun ook hier nogmaals onze dank worden betuigd.

Ik eindig dit jaarverslag gaarne met het memoreeren van het 25-jarig tandarts-jubileum van collega Paërl, welken verdienstelijken collega het op dien voor hem zoo emotioneelen dag zeker niet aan blijken van sympathie heeft ontbroken.

A. HAIJE,
Secretaris.

JAARVERSLAG VAN DE AFDEELING 'T GOOI EN OMSTREKEN

Het *aantal leden* der afdeeling bedroeg op ultimo November 47 tegenover 48 in 1940.

De vorige Jaarvergadering der afdeeling werd gehouden op 30 November 1940, terwijl op den 16en Februari 1941 nog een algemeene Ledenvergadering werd gehouden.

Het Bestuur vergaderde vier maal.

Op den 28en April legde de Penningmeester zijn functie in handen van den Secretaris. De 2e afgevaardigde naar het H.B. bedankte den 29en September voor zijn mandaat.

Wetenschappelijke *voordrachten* en *demonstraties* werden gedurende dit verslagjaar niet gehouden.

De *reorganisatie-plannen* der Maatschappij werden principieel goedgekeurd en zulks werd aan het H.B. bekend gemaakt.

Het *ziekenfonds*vraagstuk is thans bij de autoriteiten in behandeling genomen en tot gedeeltelijke oplossing gekomen door het z.g. ziekenfondsenbesluit.

De *opkomst* der leden op de vergaderingen was beter dan in het vorige verslagjaar en de discussies meer algemeen.

J. N. VAN GEELLEN,
Secretaris.

JAARVERSLAG VAN DE AFDEELING 's-GRAVENHAGE EN O.

In November vorig jaar kwam het afdelingsbestuur in „oude” samenstelling uit de stembus te voorschijn. Voorzitter en Vice-Voorzitter werden herkozen.

Het team-work van dit bestuur zou dit jaar niet op al te groote proef worden gesteld. In het geheel werden slechts 4 vergaderingen gehouden. Het is aangenaam te constateeren dat de samenwerking in dit bestuur niets te wenschen heeft overgelaten.

Aan de orde was allereerst de bekende reorganisatie van de Maatschappij. Hoewel hiertegen in de afdeeling groote oppositie was gerezen en twee vergaderingen noodig waren om de leden te overtuigen van de

noodzakelijkheid van de verandering, zal men nu wel dankbaar zijn, dat deze reorganisatie tot stand is gekomen. Nu de verordeningen nog sneller op elkaar volgen dan de berichten over het uitverkocht raken van onze materialen, nu blijkt eerst recht, dat het bureau van de Maatschappij net op tijd gereed is gekomen om deze lawine van reglementen vlot te verwerken. Een hulde aan collega Brugman en zijn medewerkers is hier, dunkt mij, wel op zijn plaats.

Het tweede punt, waarover wij te beslissen hadden, was de Leidsche kwestie. Het slot van het lied was hier de toetreding tot het lidmaatschap van 6 Leidsche collegae, nadat zij vrije tandartsenkeuze en onderwerping van hunne geschillen aan het H.B. hadden ingevoerd. Behalve deze leden, kunnen wij in onze afdeling dit jaar een 15-tal nieuwe leden begroeten.

Het behoort echter ook tot mijn droeve plicht 3 onzer leden te memoereen, die ons door den dood zijn ontvallen. Het zijn collega Blokland, Mevrouw Stork-Vaandrager en collega Regensburg de Mooy. De herinnering aan deze drie voortreffelijke leden zal nog lang bij ons blijven voortleven.

Het jaarverslag kan verder kort zijn. Door de tijdsomstandigheden was de stemming er niet naar om bijeenkomsten te organiseeren. Door de bekende Ziekenfondsregeling bleek echter einde October een vergadering noodzakelijk en waren collega Brugman en Kranenburg bereid gevonden over den huidige stand van zaken een causerie te houden, hetwelk door vele leden is gewaardeerd.

Eén onzer actiefste leden had wel plannen om een sociëteit te stichten, maar hij was zoo voorzichtig om daarmede nog te wachten. De tandheekkundige portefeuille werd hoe langer hoe magerder, als velen van ons en zal misschien binnenkort tijdelijk worden opgegeven. Van de vele maatregelen die ons dit jaar zijn thuisbezorgd is het beter hier te zwijgen ter besparing van papier en om deze reden eindig ik eveneens met den wensch uit te spreken dat het de afdeling en de leden allen goed moge gaan.

L. BROESE VAN GROENOU,
Secretaris.

JAARVERSLAG VAN DE AFDEELING ROTTERDAM EN O.

Mocht ik het vorige jaarverslag eindigen met den wensch uit te spreken, het volgende jaarverslag in majeure ten gehoor te brengen, dan is deze wensch niet verhoord. Ook dit jaar is er nog geen vrede en rust in Europa en ieder oogenblik staan wij, voornamelijk de collega's in Rotterdam, aan verschrikkelijke gebeurtenissen bloot.

De vergadering in Februari heeft zich in hoofdzaak bezig gehouden met de reorganisatievoorstellen van de Maatschappij. Zooals U bekend is zijn deze plannen niet doorgestaan. Het secretariaat van de Maatschappij is nu ondergebracht in Den Haag, alwaar collega B. J. Brugman als secretaris is benoemd.

Op 27 Maart is er een slecht bezochte vergadering gehouden, ten einde kandidaten te stellen voor de functies van secretaris en administrateur.

Over de interne aangelegenheden van de Afdeeling kan ik zeer kort zijn. Het aantal leden bedroeg het vorige jaar 143, 5 nieuwe leden traden toe en 5 leden zijn er door bedanken van de ledenlijst afgevoerd, zoodat wij het nieuwe jaar weer met een gelijk aantal leden ingaan.

De vergaderingen mogen in het vervolg wel wat drukker bezocht worden, vooral in dezen tijd, daar het toch van het grootste belang is, met de vele moeilijkheden, die wij dagelijks ondervinden, dat er meer contact met de collega's onderling plaats heeft.

Mogen het volgende jaar de rust en vrede, waar wij allen zoozeer naar verlangen, zijn weergekeerd.

A. W. UNGER,
Secretaris.

JAARVERSLAG VAN DE AFDEELING UTRECHT

Aan het einde van dit vereenigingsjaar rust op mij weer de aangename taak, U een verslag uit te brengen van het wel en wee Uwer afdeeling.

Dit jaar berustte de leiding der afdeeling bij collega T e k e n b r o e k, die op de laatste jaarvergadering den voorzittershamer overnam van collega R i d d e r i n g, die wegens drukke werkzaamheden moest bedanken.

Het Bestuur kwam tenminste éénmaal per 14 dagen bijeen en er is weer veel werk verricht, hoewel dit uit den aard der zaak niet altijd onmiddellijk naar buiten toe kon blijken. Als gevolg der vele werkzaamheden is men er toe over gegaan het Bestuur met 2 leden uit te breiden.

Het afdeelingsbestuur zond een boekwerk van de hand van zijn Voorzitter Ir. J. N. T e k e n b r o e k, getiteld: „Sociologische vraagstukken der Tandheelkunde”, aan de leden en aan enkele belangstellende collegae in den lande.

De afdeeling telt momenteel 119 leden.

In het afgelopen jaar kwamen wij maar tweemaal in vergadering bijeen, hetgeen hoofdzakelijk te wijten is aan de vergadermoeilijkheden en de slechte reisgelegenheid.

Van de volmacht aan het Bestuur verleend om in spoedeisende gevallen zelfstandig te mogen optreden werd dit jaar geen gebruik gemaakt.

De klacht der Zeistercollega's tegen het optreden van de „Betave” werd in handen gesteld van onzen juridischen adviseur.

Het eenige droeve feit in dit jaarverslag is de mededeeling, dat tot roeyering van een lid moest worden overgegaan.

De schooltandverzorging in de provincie Utrecht werd op papier geheel uitgewerkt, doch helaas kon tot op heden nog niet tot de daadwerkelijke uitvoering hiervan worden overgegaan. Het Bestuur blijft echter ten deze uiterst paraat.

De afdeulings-Ziekenfonds-Commissie heeft ook dit jaar weer veel werk kunnen verrichten.

De in het vorige verslag reeds aangekondigde onderhandelingen met de „Vereeniging van Utrechtsche ziekenfondsen t. b. van tandheelkundige verzorging” over door dat lichaam gewenschte contracts-wijziging werden in het begin van dit vereenigingsjaar voortgezet. Na een gezamenlijke vergadering van al de betrokken collegae met C.Z.C. en A.Z.C. namen beide partijen ten slotte genoegen met een tusschenweg, die een oplossing voor de gerezen moeilijkheden bracht.

Met het Ziekenfonds „De omstreken van Utrecht” waren eenige verschillen van geringe omvang te regelen, die door een persoonlijk bezoek uit den weg konden worden geruimd. De wijze van honoreering der vullingen bij dit Ziekenfonds geeft vooral den laatsten tijd weer uitkomsten, die zeer te wenschen overlaten. De afkondiging van het Ziekenfondsenbesluit maakte ons voornemen, daarover met het Bestuur besprekingen te openen, overbodig.

In het begin van dit vereenigingsjaar werd onze commissie uitgenoodigd voor een onderhoud met het bestuur van het Mij.Ziekenfonds Amersfoort en Omstreken, over eventueele invoering van plaatselijk te verstrekken tandheelkundige hulp te Soest en Harderwijk, en, zoo mogelijk, invoering van huisbehandeling te Amersfoort. Na een zeer hoopvol begin liep deze zaak vast, omdat het ziekenfonds niet wenschte toe te geven aan den door de C.Z.C. den laatsten tijd algemeen gestelden eisch bij het afsluiten van nieuwe overeenkomsten, dat bijbetaling van vullingen door de patiënten dient te geschieden.

Over het per 1 November j.l. in werking getreden Ziekenfondsenbesluit zijn intusschen reeds vele vragen tot ons gericht door collegae en Ziekenfondsen, die echter nog slechts ten deele door ons beantwoord konden worden.

Ik meen dit jaarverslag te mogen besluiten, door den wensch uit te spreken, dat de goede samenwerking en collegialiteit van onze leden moge leiden tot een nog grooter bloei van onze afdeling.

J. A. C. DUYZINGS
Secretaris.

JAARVERSLAG VAN DE AFDEELING GELDERLAND

Dit afgelopen jaar heeft de reorganisatie van onze Mij. ons wel het meest bezig gehouden, ook in de Afd. Gelderland. Over dit onderwerp werden twee vergaderingen gehouden en wel op 22 Februari en 29 Maart, respectievelijk bezocht door 30 en 32 leden. Behalve over deze kwestie en de beslommeringen van omzetbelasting en goud distributie, hadden geen belangrijke besprekingen plaats, die van algemeen belang waren.

De Jaarvergadering werd gehouden op 23 November 1940. In de functies van Voorzitter, 2e Secretaris en Penningmeester werden de afte-

denden herkozen, evenals in de functie van Afgevaardigde naar het H.B. De Afdeelsraad onderging een verandering door het toetreden van collega *V a n d e r L i n d e* in de plaats van collega *S n e t h l a g e*. Als plaatsvervangende leden van den Afdeelsraad werden de aftredenden herkozen. De Jaarvergadering werd bezocht door 27 leden.

Dit jaar trad onze Afdeeling toe als lid van het „Ivoren Kruis”.

Er werden 5 Bestuursvergaderingen gehouden, respectievelijk op 21 Jan., 16 Maart, 25 Maart, 26 Juni en 4 Nov.

Werd onze Afd. verblijd met het toetreden van 8 nieuwe leden, van wie inmiddels één wederom vertrok, zeer betreuren we het verlies van collega *S n e t h l a g e*, die ons door overlijden kwam te ontvallen. Twee leden verhuisden naar een andere Afdeeling, zoodat dit jaar het ledental met 4 vermeerderde; het aantal leden bedraagt thans 122.

Den wensch uitsprekend, dat in den tijd, die voor ons ligt, de tandheekkundige professie een vooruitgang mag ondervinden, sluit ondergeteekende dit jaarverslag 1941.

J. VAN DER GOOT,
Secretaris.

JAARVERSLAG VAN DE AFDEELING NOORD-BRABANT EN ZEELAND

De werkzaamheden der Afdeeling gedurende het afgelopen vereenigingsjaar stonden wel zeer duidelijk in het teeken des tijds. Met name het Afdeelsbestuur had ruimschoots zijn aandeel in de crisis-beslommeringen. Dat er desondanks nog tijd gevonden werd voor opbouwend werk stemt verheugend. Ik wil hier speciaal het onvermoeid werken van onzen Voorzitter memoreeren, die in twee causerieën het vraagstuk der gezondheidszorg in Noord-Brabant ter sprake bracht en zijn streven bekrond zag door de benoeming van 4 collegae in de Stafcommissies van de Provinciale Gezondheidszorg. Al is men nu nog niet aangeland waar men zijn wil, het contact is tot stand gebracht en voor de organisatie van de Schooltandverzorging is dit van niet te onderschatten belang.

In totaal werden er 3 ledenvergaderingen gehouden. Overtrof het vergaderingsbezoek op de jaarvergadering zelfs de verwachtingen, later liep dit eenigszins terug, doch over het geheel genomen kon het bevredigend genoemd worden. Op de jaarvergadering hield de Voorzitter zijn eerste voordracht: „Gedachten over Ordening en Tandheekkunde”. Een tweede — buitengewone — vergadering vond plaats op 16 Februari, waarop de reorganisatie-voorstellen aan de orde waren. Bovendien werd door de Afdeeling eenstemmig adhaesie betuigd aan het streven der Afdeeling Utrecht, een systeem van ordening in de geheele sociale tandheekkunde ingang te doen vinden.

De gebruikelijke voorjaarsvergadering kon door moeilijkheden, die inmiddels met de reorganisatie der Maatschappij waren gerezen, eerst op 6 Juli gehouden worden. De Voorzitter hield zijn tweede causerie:

„Concrete Ordening der Gezondheidszorg in Noord-Brabant”. Een lezing met demonstratie over orthodontie door collega D u y z i n g s te Utrecht kon helaas door gebrek aan inschrijvingen niet doorgaan. De slechte verkeersverbindingen in onze uitgestrekte Afdeeling zijn hieraan wel voor het overgrote deel schuldig. Tevens zal hierin ook een verklaring moeten worden gezocht voor het feit, dat vele trouwe Zeeuwsche gezichten op de vergaderingen ontbraken.

Bestuursmutaties hadden niet plaats. De Afdeelingscommissie voor Schooltandverzorging werd opnieuw samengesteld. In een gemeente onzer Afdeeling kon met het nieuwe schooljaar een aanvang worden gemaakt met een Schooltandverzorgingsdienst volgens richtlijnen der Maatschappij. In de Afdeelingsziekenfondscommissie ontstond een vacature door het bedanken van collega G. B o e l a a r s als lid der Commissie.

Het nieuwe Huishoudelijk Reglement werd na goedkeuring door het H.B. op 22 Dec. 1940 van kracht, doch kon om praktische reden eerst na de opschorting der reorganisatie-plannen in Augustus 1941 worden uitgegeven. Ook het Kring-Reglement werd van kracht en verscheen in dezelfde uitgave. In de meeste kringen werd een bloeiend leven geconstateerd.

Twee oud-bestuursleden, de collegae R o b b e r s en S p o o r e n b e r g vierden dit jaar hun 25-jarig jubileum. Hun onmiskenbare verdiensten voor de Afdeeling bezorgden hun een welverdiende bloemenhulde.

De convocatie voor de Jaarvergadering 1941 was reeds verzonden en dit jaarverslag grootendeels gereed, toen ons de droeve tijding bereikte dat ons medebestuur lid collega L. J. d e R i j k e was overleden. Collega d e R i j k e was sedert November 1938 penningmeester der Afdeeling en heeft zich in dien tijd doen kennen als een actief bestuurslid en een conscientieus beheerder der gelden, maar bovenal als een goed collega en vriend. Zijn heengaan beteekent voor ons een verlies, dat wij niet licht zullen vergeten.

Aan het slot van dit verenigingsjaar telde de Afdeeling 109 leden. Gedurende het jaar traden 3 nieuwe leden toe, terwijl wij door overlijden 1 lid en door bedanken 2 leden verloren.

N. A. K. M. VAN ERP,
Secretaris.

[[JAARVERSLAG VAN DE AFDEELING]]

LIMBURG

In het jaar 1941 steeg het ledenaantal tot 58. Vijf leden traden bij hunne vestiging tot onze afdeeling toe, terwijl één reeds gevestigd collega het lidmaatschap verkreeg na aanpassing aan onze regels.

Door het geringe aantal verkeersverbindingen konden velen de bijeenkomsten in ons uitgestrekt afdeelingsgebied bezwaarlijk bijwonen. Door

den vervroegden vertrektijd der treinen kwamen uitsluitend namiddagen voor vergaderingen in aanmerking.

Hierdoor moesten ook dit jaar gebruikelijke cursussen en lezingen vervallen. De vergaderingen werden tot de noodzakelijkste beperkt.

Het groote belang voor het onderlinge contact werd door onze leden ten volle begrepen. 60 % der leden waren op beide afdeeliningsvergaderingen aanwezig. De reorganisatieplannen der Mij. hadden uitgebreide besprekingen tengevolge.

Het Bindend Besluit van onze afdeeling betreffende de avond-sprekuren heeft bij andere afdeelingen blijkbaar volle belangstelling. Meerdere verzoeken om uitvoerige inlichtingen kwamen dit jaar binnen.

In de hoop, dat ook in de toekomst de goede normen van collegialiteit in onze afdeeling in eere zullen blijven besluit ik het jaarverslag.

W. J. TOUW,
Secretaris.

JAARVERSLAG VAN DE AFDEELING OVERIJSSSEL

Aan het einde van dit verenigingsjaar rust op mij wederom de plicht U verslag uit te brengen van de werkzaamheden en lotgevallen der Afdeeling.

Om meerdere redenen meen ik mij ditmaal te moeten beperken tot het vermelden van slechts eenige feiten en cijfers.

Het ledental steeg van 66 tot 72.

Een tiental nieuwe collegae vestigde zich in de Afdeeling, terwijl de collega's Hofkamp en Polak hun lidmaatschap beëindigden.

Door haar vertrek naar Doorn verliet Mej. Diepsmeer de Afdeeling Overijssel, welke in haar een ijverig lid verloor.

De heer Hagens achtte het gewenscht voor het lidmaatschap der Maatschappij te bedanken.

De Afdeeling vergaderde dit jaar twee maal.

Het Afdeelingsbestuur bestaande uit de heeren Smitt, Van der Linde Jr. en Boom werd wederom voor twee jaren herbenoemd.

In verschillende commissies werd veel werk verricht.

De Afd.-Commissie voor Schooltandverzorging mocht zich verheugen in een bezoek van de C.Z.C., waarbij coll. Paesi ook aanwezig was.

De A.Z.C. had meerdere moeilijkheden te overwinnen en verleende haar bemiddeling o.a. te Kampen, Enschede en Vroomshoop.

Met den wensch aan het einde van het volgend jaar in enthousiaster bewoordingen tot U te kunnen spreken, meen ik dit simpele verslag te mogen beëindigen.

A. J. BOOM,
Secretaris.

JAARVERSLAG VAN DE AFDEELING
NOORD-NEDERLAND

Het ledenaantal onzer Afdeeling bedraagt momenteel 58. Er werden drie afdeelingsvergaderingen gehouden. De eerste betrof voornamelijk interne afdeelingszaken; zoo werden de vraagstukken inzake de zitdagen en de polikliniek nader geregeld en werden de stads- en rayonstarieven aangenomen. De tweede vergadering gold de reorganisatieplannen onzer Maatschappij, terwijl de derde vergadering voornl. aan de H.B.-vergaderingen en de Maatschappij-reorganisatie was gewijd.

Enkele commissiën ondergingen een kleine wijziging.

De maandelijksche Donderdagavond-bijeenkomsten werden vrij geregeld gehouden en ondanks duisternis en moeilijke reisgelegenheid vrij trouw bezocht.

Het ledenbezoek van de eerste twee vergaderingen was goed te noemen, alleen ontbraken dit jaar erg onze jongste collegae. Naar te hopen is worden ze spoedig wijs, en anders zal het Ziekenfondsenbesluit hen wel nader met de Maatschappij doen kennismaken. Het is alleen maar te betreuren, dat men pas voor de gemeenschap gaat gevoelen, indien eigen belang op het spel komt te staan.

Het uitoefenen der praktijk kon dit jaar vrij normaal verlopen, al stopte de rubber ten slotte, dreigt er tandengebrek en boren-distributie en zijn enkele materialen niet meer te verkrijgen.

Echter lijkt het erop dat we komend jaar wel heel wat meer moeilijkheden zullen ondervinden. Laten we daarom ons vereend blijven gevoelen, doen wat de Mij. ons oplegt, onderlinge strubbelingen bezien in het licht van het heden, onzen plicht als mensch en collega blijven doen, alles ter meerdere eere van ons beroep en van ons Vaderland.

A. H. R. BORGGREVE,
Secretaris.

JAARVERSLAG VAN DE AFDEELING
FRIESLAND

Nu wij aan het einde van het vereenigingsjaar de balans gaan opmaken stemt het tot groote vreugde dat het getal van 40 leden is bereikt. Er werden 6 nieuwe leden aangenomen, 2 bedankten van wie 1 wegens vertrek naar het buitenland. Gerekend dat 2 tandartsen op de candidaatenlijst staan, blijven in de provincie Friesland slechts 3 collegae niet-Mij.-leden over. Te meer verheugt ons dat, daar thans meer dan ooit een gezamenlijk collegiaal verband gewenscht is, nu vooral in onze provincie, waar weinig ziekenfondsen aanwezig zijn die tandheelkundige hulp geven, met de verplichte verzekering veel veranderingen en werk te wachten staan.

In het afgelopen jaar waarin 3 vergaderingen gehouden werden, die goed bezocht waren, werd veel tijd besteed om tot een uniform

tarief te komen. Mede door de veranderingen in de omzetbelasting gelukte dat voor het prothesetarief wel, doch op conserveerend gebied liep men te veel uiteen. Een ander punt, dat veel tijd vergde, was het plotseling verbod om voor protheses rubber te verwerken; een latere regeling nam tenslotte enkele moeilijkheden weg. Een voorstel van het Bestuur om voor onze provincie tot het gezamenlijk besluit te komen geen avondspreekuur meer te houden mislukte.

De prothesemakende artsen zijn er ook nog, nu in grooter getale dan het vorig jaar; een klacht ingediend tegen één dier heeren is tenslotte door het Centraal Medisch Tuchtcollege in hooger beroep afgewezen.

In groote trekken zijn dit de belangrijkste punten die in 1941 aan de orde kwamen. Een wensch voor het komend jaar moge zijn, dat de te nemen besluiten de tandheelkunde in het algemeen en de onderlinge collegialiteit ten goede komen.

B. ENGELSMA,
Secretaris.

EENIGE GEGEVENS EN WENKEN

1. Het algemeen secretariaat is gevestigd Anna Paulownastraat 67, 's-Gravenhage (Telefoon no. 114488).
2. Voor assistentie, waarneming of overnemen van practijk zich uitsluitend te wenden tot het Bemiddelingsbureau: G. Dekker, Smalleweg 1, Bunnik, telefoon 372.
3. De penningmeester van het Steunorgaan der Maatschappij is J. J. Backer Dirks, Westersingel 60, Rotterdam. Gelden te remitteren aan de Twentsche Bank, rekening letter S van J. J. Backer Dirks of de postrekening van den penningmeester nr. 248849.
4. Aanvragen voor de ongevallen- en ziekteverzekeringsspolis op de speciale Maatschappij-voorwaarden, te richten tot de Directie der verzekeringsbank: de Nieuwe Eerste Nederlandsche, Prinsessegracht 13, den Haag.
5. Den leden der Maatschappij wordt dringend verzocht geen persoonlijke besprekingen met een ziekenfonds te voeren, alvorens vooraf inlichtingen te hebben ingewonnen bij de betreffende afdelings-ziekenfondscommissie. — Dit voorkomt latere moeilijkheden.
6. Collegae, die het voornemen hebben een practijk over te nemen *waaraan een ziekenfondspraktijk verbonden is*, worden, in hun eigen belang, aangeraden, alvorens daartoe over te gaan, inlichtingen in te winnen bij de Centrale Ziekenfondscommissie, secretaris L. J. M. Sporenb erg, Paradijslaan 39, Eindhoven, telefoon 3330.
7. Voor inlichtingen betreffende beroepsethiek — b.v. advies in gevallen, waarin de Codex niet voorziet — kan men zich wenden tot collega J. A. C. Duyzings, Hamburgerstraat 19, Utrecht, telefoon 11126.
8. Het secretariaat der Centrale Commissie voor Schooltandverzorging is gevestigd bij F. E. P a e s i, Wilhelminastraat 58, Haarlem, Telefoon 12101.
9. Het secretariaat der Commissie voor Kleutertandverzorging is gevestigd bij Mevrouw J. A. R i j s d i j k, Stadhouderslaan 18, Utrecht, telefoon 19898.
10. Rechtskundig adviseur der Maatschappij is Mr. L. Sprey, Turfmarkt 8, Leiden, telefoon 24242.

Laboratoria, aangesloten bij de Vereeniging
van Laboratoriumhoudende Tandtechnici in
Nederland

(Secr. Ampèrestr. 75, Den Haag. Tel. 332015, postrek. 217307)

Lijst der aangesloten Laboratoria.

H. C. Stikkel	Alkmaar
Amst. Tandt. Lab. N.V. J. C. Adriaansen	Amsterdam
A. C. Deurloo	Amsterdam
J. A. Dürschke Jr.	Amsterdam
L. M. Fritz Jr.	Amsterdam
P. Gijzelaar	Amsterdam
K. H. F. Rammelt Jr.	Amsterdam
E. Thomas	Amsterdam
A. Vertes	Amsterdam
J. van Wezel	Amsterdam
N. G. Pieters	Amersfoort
P. van Toledo	Amersfoort
Tandtechnisch Laboratorium v/h B. Burghoorn	Apeldoorn
A. J. Kosterman	Arnhem
Tandtechnisch Lab. Arnhem	Arnhem
Tandtechnisch Lab. „Gelderland”, H. J. Kooi	Arnhem
Gebr. Tolmeijer	Arnhem
K. den Hartog	Assen
C. Limburg	Baarn
P. Backes	Bergen op Zoon
J. Bolhuis	Breda
G. M. L. Augustijn	Bussum
Joh. Schouten	Delft
M. v. d. Graaf	Dordrecht
J. H. Kemp	Dordrecht
G. H. R. van Empelen	Enschede
A. C. van Dommelen	Gouda
J. Appelfhof	Groningen
Groninger Tandtechnisch Laboratorium	Groningen
Max Reneman N.V.	
A. F. J. Bernard	Den Haag
J. R. Fruitema	Den Haag
R. Hoeve	Den Haag
G. Metman, Lijsterbesplein 16	Den Haag
N.V. Moerhuis & Segboer	Den Haag
B. v. d. Neut	Den Haag
W. Neefs	Den Haag
H. C. Oussoren	Den Haag
Jac. Poot	Den Haag
A. Westra	Den Haag
A. van Zadel	Den Haag
H. J. P. Cornet Jr.	Haarlem

W. Geuzebroek	Haarlem
G. Henneman	Haarlem
J. v. d. Kuy	Haarlem
Y. Meyer	Heerenveen
J. J. Verharen	Heerlen
A. Muzerie	Den Helder
Gooisch Tandtechn. Lab. L. P. H. v. d. Berg	Hilversum
Hilversumsch Tandtechnisch Lab. J. Jacobs	Hilversum
C. Urban, Groote Noord 14	Hoorn
P. F. J. Felten	Laren
Friesch Tandt. Lab. Ombelet & Jorna	Leeuwarden
H. Kooistra	Leeuwarden
A. L. van Bergen Henegouwen	Leiden
J. Korenhof, Lindestraat 2	Leiden
M. H. v. d. Linde	Leiden
F. G. Smithuis	Lochum
Gebr. Mueller	Maastricht
H. J. K. van Empelen	Rotterdam
L. W. F. Lacroix	Rotterdam
C. Th. Leenders	Rotterdam
W. van der Meulen	Rotterdam
J. F. de Regt	Rotterdam
L. E. Roelofsen	Rotterdam
Rotterdamsch Tandtechn. Lab. W. A. Tieleman	Rotterdam
J. van Steenderen, Snellinckstraat 1	Rotterdam
J. van Solingen	Scheveningen
G. Halvax	Schiedam
H. J. Volbeda	Sneek
B. H. Cohen	Tilburg
Jos. Helwes	Tilburg
H. Hopman	Utrecht
J. G. H. Jansen	Utrecht
H. J. Jetses	Utrecht
A. Meyer	Utrecht
L. M. J. Ostendorf	Utrecht
J. L. Schappert	Utrecht
C. Veth	Utrecht
D. Volbeda	Utrecht
J. v. d. Wildt	Voorburg
D. M. de Leve	Wildervank
S. A. May	Winschoten
J. Siesling	Zwolle
P. C. A. Broek	Zeist

De laboratoriumhouder K. v. d. Woude, Menaldumerstraat 9B te Leeuwarden, is wegens onbevoegde uitoefening der tandheelkunde van de ledenlijst der V.L.T.H. geschrapt.

Ingevolge het bepaalde bij art. 6 der overeenkomst met de V.L.T.H. is het leden der Maatschappij niet meer veroorloofd tandtechnische opdrachten aan het laboratorium v. d. Woude te Leeuwarden te geven.